

Ťahák Kultúra a umenie

1. Polovica 19. storočia: Rozum vs. Cít

• **Klasicizmus:**

- *Vzor: Antické Grécko a Rím (zavrnutie tradícií predchádzajúcich storočí).*
- *Znaky: Jasnosť, presnosť, vyváženosť, trojuholníkové štíty, rovné línie,.*
- *Podporovateľ: Napoleon Bonaparte.*

• **Empír & Biedermeier:**

- *Empír = monumentálne stavby.*
- *Biedermeier = štýl mešťanov, zameraný na útulné bývanie, nábytok a porcelán.*

• **Romantizmus:**

- *Reakcia na klasicizmus: Proti rozumu stavia silu lásky a citov.*
- *Témy: Hrdinstvo, nešťastná láska, únik do prírody, história, exotika.*
- *Umelec: Už nie remeselník, ale tvorca s vlastným štýlom (často „prekliaty“).*

2. Polovica 19. storočia: Realita a Svetlo

• **Realizmus:**

- *Návrat k reálnemu životu, objektívnosť, scény z každodennosti.*

• **Impresionizmus (od 60. rokov):**

- *Cieľ: Zachytiť svetlo a okamžitý dojem (impresiu).*

- *Zaujímavosť: Názov vznikol podľa obrazu C. Moneta „Impresia, východ slnka“.*
- *Predstavitelia: Claude Monet, Édouard Manet.*

- **Postimpresionizmus (od 80. rokov):**

- *Umelci na okraji spoločnosti (Van Gogh, Gauguin).*

Prelom 19. a 20. storočia

- **Secesia:**

- *Reakcia na priemyselnú spoločnosť, návrat k remeslu.*
- *Znaky: Ozdobnosť, ornamenty, pestré farby.*
- *Slovenský predstaviteľ: Dušan Jurkovič.*